EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.10.2010
KOM(2010) 588 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

OM UTVECKLINGEN AV INFORMATIONSSYSTEMET FÖR VISERINGAR (VIS) 2009
(i enlighet med artikel 6 i rådets beslut 2004/512/EG)

Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om utvecklingen av informationssystemet för viseringar (VIS)

Lägesrapport för januari–december 2009
(KOM (2010) 588 slutlig)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning 3
2. Framsteg under rapporteringsperioden 3
2.1. Utvecklingen av det centrala systemet – tekniska resultat 3
2.2. Utveckling av systemet för biometrisk matchning (BMS) 4
2.3. Förberedelser på fältet och nätverk 4
2.4. Medlemsstaternas nationella planering 4
2.5. Förändringar i tidsplanen för VIS 5
2.6. Införandet av VIS vid konsulat och externa gränsövergångsställen 6
3. Projektförvaltning 7
3.1. Rättslig grund för VIS 7
3.2. Kommissionens projektförvaltning 8
3.2.1. Planering och budget 8
3.2.2. Riskhantering 8
3.2.3. Projektförvaltningsgruppen 9
3.3. Stödgruppen för VIS 9
4. Slutsats 10
5. Bilaga: Arbetsgruppen för kapitalriskdirektivet 12
5.1. SISVIS-kommittén 12
5.2. Möten med VIS nationella projektledare 12
5.3. Gruppen för förvaltning av ändringar (CMB) 12
5.4. Rådgivande testgruppen (TAG) 12
5.5. VIS Mail-expertgruppen (VIS MEG) 12

1. INLEDNING

Kommissionen lägger, i enlighet med artikel 6 i rådets beslut 2004/512/EG av den 8 juni 2004 om inrättande av informationssystemet för viseringar[1], till rådet och Europaparlamentet fram den sjätte lägesrapporten om utvecklingen av informationssystemet för viseringar (VIS)[2]. Rapporten omfattar kommissionens arbete mellan januari och december 2009.

I fråga om överensstämmelsetestningen i medlemsstaterna och utvecklingen av de flesta nationella systemen har VIS-projektet gått stadigt framåt. Vid utgången av 2009 hade överensstämmelsetestningen avslutats med ett hundraprocentigt resultat för 22 av de 25 stater som för närvarande är anslutna till Schengensamarbetet. Endast ett fåtal medlemsstater behöver nu genomföra överensstämmelsetestningarna före den slutliga testfasen under 2010.

Testerna av VIS på central nivå under 2009 visade sig vara besvärliga att genomföra. Den tekniska utvecklingen av VIS och systemet för biometrisk matchning (Biometric Matching System) trädde i april 2009 in i den andra av fyra testfaser – systemlösningstesterna. Huvudleverantören misslyckades med att uppfylla avslutskriterierna under det första testförsöket, vilket ledde till en andra och en tredje testperiod under rapporteringsperioden. De försenade systemlösningstesterna påverkade inledningen av de påföljande testfaserna som inbegrep medlemsstaterna.

Samtidigt bidrog också andra faktorer, bl.a. en kraftig försening på nationell nivå för åtminstone en medlemsstat till att projektets tidsplan förändrades. Därmed kunde inte driften av VIS inledas under december 2009 såsom planerat.

Efter en presentation för stödgruppen för VIS och strategiska kommittén för invandring, gränser och asyl (Scifa) i november 2009, presenterades följande nya samlade tidsplan för rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 30 november 2009:

- Inledning av driftstest – februari 2010
- Preliminära tester av systemacceptansen – september 2010
- Mogenhetstest av det centrala systemet – oktober 2010
- Driften av VIS inleds – december 2010

2. FRAMSTEG UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

2.1. Utvecklingen av det centrala systemet – tekniska resultat

På grundval av det avtal som ingicks i december 2008 för att genomföra de fyra funktionella ändringar som medlemsstaterna begärt, krävdes en uppdatering av både dokumentet om gränssnittskontroll och de detaljerade tekniska specifikationerna. Den slutliga versionen av dokumentet om gränssnittskontroll 1.82 godkändes i mars 2009. Dessa är de tekniska specifikationer som medlemsstaterna använder för att utveckla sina egna nationella system för

---

1 EUT L 213, 15.6.2004, s. 5.

2 Den femte rapporten återfinns i Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om utvecklingen av informationssystemet för viseringar (VIS) 2008 (KOM(2009) 473 slutlig av den 15.9.2009).

anslutning till VIS. De detaljerade tekniska specifikationerna har avslutats men kan inte formellt godkännas innan befintliga säkerhetsproblem har lösts, vilka förväntas ske i mitten av 2010. CD-simulatorn har uppdaterats flera gånger, senast i september.

2.2. Utveckling av systemet för biometrisk matchning (BMS)

Systemet för biometrisk matchning, som ska möjliggöra matchning av fingeravtryck inom VIS, genomfördes till stor del enligt projektplanen under rapporteringsperioden, och systemlösningstesterna för systemet för biometrisk matchning genomfördes med framgång i mars 2009. Sedan dess understödjer systemet systemlösningstesterna i VIS. Samtidigt genomfördes egna driftstest utan incidenter fram till i november när vissa driftsproblem uppstod, såsom en försening i övergångsförfarandet till systemet för biometrisk matchning under reservomkopplingen av VIS, problem med Oracles databas och problem med transaktionsprestanda inom systemet för biometrisk matchning. Grundorsakerna till varje problem fastställdes och presenterades för medlemsstaterna tillsammans med de genomförda lösningarna. Medlemsstaterna fortsatte också att använda programvaran från leverantören av systemet för biometrisk matchning i sin fingeravtrycksutrustning och systemets webbportal för införande av biometriska metoder nationellt.

Efter diskussioner i SISVIS-kommitténs möte (VIS-grupperingen) antog kommissionen i oktober 2009 ett beslut[3] om fastställande av specifikationer för bildupplösning och användning av fingeravtryck för biometrisk identifiering och kontroll i informationssystemet för viseringar.

2.3. Förberedelser på fältet och nätverk

Under hela 2009 utbildades personalen inom den centrala enheten i Strasbourg och reservdriftsenheten i Salzburg i användning och underhåll av VIS-utrustningen.

Bara två medlemsstater återstod under 2009 vad gällde installationen av nätverket. De viktigaste projekten 2009 med avseende på nätverket var att säkra driften av reservomkopplingsmekanismen från den primära servern till reservdriftsservern och att inrätta den centrala servern för e-postförmedling (VIS Mail Relay). Denna mekanism är nödvändig i fall där de nationella systemen inte fungerar och driften tillfälligt övertas av reservdriftssystemet. Utbyggnaden av nätverket till en huvudserver och tre reservdriftsservrar i medlemsstaterna fullbordades mellan mars och juli. Försöken med reservomkoppling avslutades framgångsrikt i fem medlemsstater i oktober. I nio andra medlemsstater saknades fortfarande en lämplig teknisk lösning. Genomförandet kommer att fortsätta för de medlemsstater som är intresserade av att införa denna lösning.

2.4. Medlemsstaternas nationella planering

För att systemet ska bli operationellt krävs det inte bara att VIS fungerar centralt utan även att framsteg görs inom de nationella projekten. Skilda förutsättningar på nationell nivå har lett till att medlemsstaterna har nått olika långt i utvecklingsarbetet.

---

[3] Kommissionens beslut av den 9 oktober 2009 om fastställande av specifikationer för bildupplösning och användning av fingeravtryck för biometrisk identifiering och kontroll i Informationssystemet för viseringar (EUT L 270, 15.10.2009).

Genom den månatliga rapporteringsmekanism som utvecklats inom ramen för stödgruppen för VIS (se punkt 3.2.4.), rapporterade de flesta medlemsstaterna att de låg tillräckligt långt fram för att klara av dessa mål i tid. Av rapporterna framgick också att ett antal medlemsstater hade stött på svårigheter vid utvecklingen av sina nationella system. Trots detta hade merparten av medlemsstaterna med framgång avslutat sina överensstämmelsetest och var beredda att inleda driftstesten och de preliminära testerna av systemacceptansen. Vid utgången av rapporteringsperioden hade 22[4] av de 25 medlemsstater och andra länder som för närvarande deltar i Schengensamarbetet fullbordat sina överensstämmelsetester enligt planerna.

Under 2009 bjöd Frontex in experter från medlemsstaterna till Warszawa för att delta i flera VIS-relaterade kurser. Företrädare från 26 medlemsstater och andra länder som deltar i Schengensamarbetet deltog i dessa kurser som var avsedda som en hjälp vid genomförandet av VIS genom att främja utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna. Resultatet av kurserna, som presenterades vid mötena i stödgruppen för VIS samt vid de nationella projektförvaltarnas senaste möte under rapporteringsperioden, visade att medlemsstaterna fortfarande befinner sig i olika faser i projektutvecklingen på nationell nivå och innebar att vissa problem kunde inringas och följas upp.

2.5. Förändringar i tidsplanen för VIS

Tidsplanen för VIS-projektet ändrades till följd av förseningar på både central och nationell nivå.

Central nivå

Ur ett centralt perspektiv inledde huvudleverantören systemlösningstesterna den 20 april 2009. I mitten av juni kunde man vid bedömningen av resultaten av systemlösningstesterna konstatera att avslutskriterierna inte var uppfyllda på grund av diverse tekniska problem i samband med systemets funktionella och icke-funktionella aspekter. Det visade sig att systemlösningstesterna inte skulle vara avslutade vid den tidpunkt då driftstestet var planerat att inledas i juli 2009. Systemlösningstestfasen förlängdes därför till slutet av september 2009. I sin officiella rapport om systemlösningstesterna hävdade huvudleverantören att avslutskriterierna var uppfyllda, vilket stred mot den bedömning som utförts av kommissionen, leverantören med ansvar för kvalitetssäkringen och medlemsstaternas experter i den rådgivande testgruppen.

I oktober föreslog huvudleverantören att vissa korrigerande åtgärder skulle genomföras för prestandakraven i systemet skulle kunna uppfyllas och prestandamålen i servicenivåavtalet sänkas. Medlemsstaterna bedömde dessa åtgärders påverkan på de nationella systemen och enades vid utgången av rapporteringsperioden om att huvudleverantören ska genomföra dessa åtgärder. Man enades samtidigt om att frikoppla de korrigerande åtgärderna från diskussionen om att sänka prestandamålen i servicenivåavtalet. Så snart korrigerande åtgärder har genomförts och testats kommer huvudleverantören att lägga fram ett förslag till servicenivåavtal. Vid utgången av rapporteringsperioden hade dessa korrigerande åtgärder ännu inte helt genomförts och testats.

[4] Liechtenstein hade också avslutat sitt överensstämmelsetest tekniskt sett, men landet tillämpar ännu inte Schengenregelverket.

Under tiden och i avvaktan på att medlemsstaternas experter skulle godkänna de korrigerande åtgärderna fortsatte huvudleverantören sina insatser för att lösa de tekniska problemen och lade därefter fram en ny rapport om systemlösningstesterna i november. Även om resultaten förbättrades var prestandanivån ännu inte tillfredsställande. Följaktligen var avslutskriterierna för systemlösningstesterna vid utgången av rapporteringsperioden ännu inte uppfyllda. Det ledde till att avtalsenliga påföljder tillämpades.

Nationell nivå

Vad gäller genomförandet på nationell nivå fick kommissionen under 2009 kännedom om att en medlemsstat i samband med utvecklingen av sitt nationella system hade drabbats av stora motgångar i uppfyllandet av de berörda avtalsbestämmelserna och att den därför inte var redo att ansluta sig till VIS förrän 2010 års utgång. Denna medlemsstat har ännu inte bekräftat när överensstämmelsetestet kan genomföras. Två andra medlemsstater drogs med vissa, mindre avgörande förseningar i samband med utvecklingen av sina nationella system. För att driften av VIS ska kunna komma igång måste alla medlemsstater vara anslutna till systemet. Därför påverkar förseningen i en medlemsstat det datum när VIS kan tas i drift.

Dessa incidenter sammantaget påverkade det planerade datumet för idrifttagandet av VIS och en ny tidsplan krävdes. De viktigaste delarna i den nya tidsplanen för projektet presenterades i Scifa och vid rådets (rättsliga och inrikes frågor) möte i november och december, och rådet noterade den nya tidsplanen, enligt vilken det centrala systemet bör vara redo för drift i oktober 2010 efter de preliminära testerna av systemacceptansen. Till följd av den kraftiga förseningen i en medlemsstat och de förseningar som huvudleverantören förorsakat i samband med systemlösningstesterna kommer driften av VIS inte att kunna inledas före december 2010.

2.6. Införandet av VIS vid konsulat och externa gränsövergångsställen

Enligt förslaget till den antagna viseringskodexen ska medlemsstaterna vid sina konsulat samla in biometriska kännetecken, omfattande både ansiktsbild och tio fingeravtryck, från de viseringssökande. Som ett led i förberedelsearbetet inför införandet av VIS vid konsulaten har flera medlemsstater fortsatt att testa upptagning av biometriska uppgifter i samband med viseringsansökningar vid ett antal konsulat. Pilotprojektet för upptagning, lagring och kontroll av biometriska uppgifter från viseringssökande (Biodev II) löpte till det andra kvartalet 2009 och ett fåtal av de deltagande medlemsstaterna fortsatte upptagningen under hela 2009 i syfte att förbättra fingeravtryckens kvalitet.

Det har visat sig att en förutsättning för att erhålla fingeravtryck av god kvalitet från de viseringssökande är både välutbildad personal och ibland även flera omtagningar i syfte att minska andelen fel. Merparten av medlemsstaterna har redan utrustat sina konsulat i Nordafrika för att kunna ta fingeravtryck och foton av viseringssökande och förbereder sig för att utrusta konsulaten i intilliggande regioner.

Intensiva diskussioner om fastställandet av de första regionerna hölls vid SISVIS-kommitténs möten under hela 2009. I enlighet med artikel 48 i VIS-förordningen[5] ska kommissionen fastställa regionerna för insamling och överföring av uppgifter till VIS på grundval av tre

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) (EUT L 218, 13.8.2008, s. 60).

kriterier: risken för olaglig invandring, hotet mot medlemsstaternas inre säkerhet och förutsättningarna att samla in biometriska uppgifter från alla platser i regionen. Efter flera månaders diskussion antogs kommissionens beslut[6] om fastställande av de första regionerna för idrifttagandet av VIS den 30 november 2009. Den första regionen blir Nordafrika, följd av Mellanöstern och länderna runt Persiska viken. De därpå följande regionerna för utveckling av VIS kommer att fastställas genom separata beslut efter genomförandet av ytterligare en utvärdering i enlighet med kriterierna ovan.

Vad gäller viseringar som utfärdas vid den yttre gränsen, anses de externa gränskontrollerna utgöra en separat region. Därför kommer insamlingen och överföringen av uppgifter till VIS från gränserna att inledas så snart medlemsstaterna underrättar kommissionen om att de har genomfört de tekniska och juridiska arrangemang som krävs för att samla in och överföra uppgifter till VIS om alla viseringsansökningar som handläggs vid deras egna externa gränskontroller.

3. PROJEKTFÖRVALTNING

3.1. Rättslig grund för VIS

Under 2009 antogs och offentliggjordes, i februari respektive mars, de rättsliga instrument som krävdes innan driften av VIS kunde inledas, nämligen ändringarna av kodexen om Schengengränserna[7] och de gemensamma konsulära anvisningarna[8]. I ändringarna av kodexen om Schengengränserna anges att användningen av VIS vid inresekontroller vid de yttre gränserna kommer att bli obligatorisk 20 dagar efter idrifttagandet i den första regionen. Användningen av VIS bör omfatta en systematisk sökning i VIS på grundval av viseringsmärkets nummer i kombination med verifiering av fingeravtryck. Under en treårig övergångsperiod bör medlemsstaten ges möjlighet att använda VIS utan verifiering av fingeravtrycken. Ändringen av de gemensamma konsulära anvisningarna var nödvändig för att införa en rättslig ram för insamling av biometriska kännetecken, samt bestämmelser om hur viseringsansökningarna ska tas emot och behandlas. Dessa bestämmelser har införts i den viseringskodex[9] som antogs i juli, enligt vilken de gemensamma konsulära anvisningarna ändras och upphävs. Denna kodex är tillämplig från den 5 april 2010.

Flera kommissionsbeslut relaterade till VIS antogs enligt kommittéförfarandet under rapporteringsperioden. Kommissionens beslut om VIS Mail-specifikationer[10], vilka ska

---

6 Kommissionens beslut av den 30 november 2009 om fastställande av de första regionerna där driften av informationssystemet för viseringar (VIS) ska inledas (EUT L 23, 27.1.2010, s. 62).

7 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 81/2009 av den 14 januari 2009 om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 vad gäller användningen av informationssystemet för viseringar (VIS) enligt kodexen om Schengengränserna (EUT L 35, 4.2.2009, s. 56).

8 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 390/2009 av den 23 april 2009 om ändring av de gemensamma konsulära anvisningarna angående viseringar till diplomatiska beskickningar och karriärkonsulat i samband med införandet av biometri samt bestämmelser om hur viseringsansökningar ska tas emot och behandlas (EUT L 131, 28.5.2009, s. 1).

9 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2008, s. 1).

10 Kommissionens beslut 2009/377/EG av den 5 maj 2009 om antagande av genomförandeåtgärder för den samrådsmekanism och de övriga förfaranden som avses i artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) (EUT L 117, 12.5.2009).

ersätta samrådsmekanismen VISION, antogs i maj 2009. Det andra beslutet[11] om fastställande av specifikationer för bildupplösning och användning av fingeravtryck för biometrisk identifiering och kontroll i informationssystemet för viseringar och systemet för biometrisk matchning antogs i oktober 2009. Ett kommissionsbeslut[12] om fastställande av de första regionerna för idrifttagande av VIS antogs den 30 november 2009, samtidigt som beslutet om tekniska genomförandeåtgärder[13] om uppgiftsbehandling i VIS fattades.

En förestående rättsakt om säkerheten i VIS ska antas under 2010.

3.2. Kommissionens projektförvaltning

3.2.1. Planering och budget

Åtagandebemyndigandena för VIS uppgick till totalt 38,3 miljoner euro för 2009. De huvudsakliga utgiftsposterna under 2009 gällde förberedelser av ytterligare biometriska funktioner, externa stödfunktioner för projektförvaltning och kvalitetssäkring, löpande kostnader för utvecklings- och testfasen samt ändringar i VIS (huvudsakligen till följd av medlemsstaternas ändringsansökningar). I slutet av rapporteringsperioden hade 74,65 % av åtagandebemyndigandena för VIS och 76,53 % av betalningsbemyndigandena utnyttjats. Budgetposten för VIS är 18 02 05.

Åtagande- och betalningsbemyndiganden för VIS 2009

Tillgängliga åtagande-bemyndiganden	Utnyttjade[14]	Totalt i procent	Tillgängliga betalnings-bemyndiganden	Utnyttjade	Totalt i procent
38 315 328,00 euro	***28 601 077,00 euro***	***74,65 %***	***27 216 095,14 euro***	***20 828 088,00***	***76,53 %***

Kommissionen underrättade huvudleverantören om att påföljder införts från och med den 15 juni 2009 på grund av att denne misslyckats med att genomföra systemlösningstesterna på ett korrekt sätt, i tid och i enlighet med avtalets villkor. Påföljderna uppgår för närvarande till ett belopp av 7,6 miljoner euro[15].

3.2.2. Riskhantering

Metoden för riskhantering i samband med projektet ändrades något under rapporteringsperioden, eftersom det endast hölls tre möten i projektförvaltningsgruppen för

---

[11] Kommissionens beslut av den 9 oktober 2009 om fastställande av specifikationer för bildupplösning och användning av fingeravtryck för biometrisk identifiering och kontroll i Informationssystemet för viseringar (EUT L 270, 15.10.2009).

[12] Kommissionens beslut av den 30 november 2009 om fastställande av de första regionerna där driften av informationssystemet för viseringar (VIS) ska inledas (EUT L 23, 27.1.2010, s. 62).

[13] Kommissionens beslut av den 30 november 2009 om antagande av tekniska genomförandeåtgärder för införande av uppgifter och länkning av ansökningsakter, åtkomst till uppgifter, ändring, radering och radering i förtid av uppgifter samt förande av och åtkomst till registren i informationssystemet för viseringar (EUT L 315, 2.12.2009, s. 30).

[14] I förslaget till budget för 2011 som antogs av kommissionen den 27 april 2010 anges det att de utnyttjade åtagandebemyndiganden uppgår till 37 601 077 euro för 2009. På grund av att tidsfristen ändrats för vissa av de projektåtgärder som planerats till 2009 blev det nödvändigt att på förhand ingå förpliktelser till ett belopp av 9 000 000 euro för utnyttjande under 2010.

[15] Betalningskravet för det exakta beloppet för påföljderna (7 635 000 euro9 utfärdades den 30 mars 2010.

VIS under 2009. Detta forum utnyttjades ursprungligen till att diskutera risker med medlemsstaterna och huvudleverantören. Systemet med tre separata riskloggar togs bort under rapporteringsperiodens andra kvartal och i stället började kommissionen att varje månad identifiera de viktigaste riskerna i projektet, vilka sedan redovisades för medlemsstaterna vid de månatliga mötena för de nationella projektledarna.

Dessutom föreslog det svenska ordförandeskapet i stödgruppen VIS att det skulle inrättas en samlad förteckning över riskerna. Kommissionen och ordförandeskapet fastställde gemensamt de främsta riskerna och rangordnade därefter dessa i förhållande till deras inverkan på projektet. Riskerna anpassades månatligen för att ta hänsyn till vilken grad av inverkan de för tillfället bedömdes ha. För varje risk identifieras det dessutom lämpliga mildrande åtgärder. Ordförandeskapet redovisade därefter dessa risker och mildrande åtgärder för medlemsstaterna vid mötena i stödgruppen för VIS, där de diskuteras med iakttagande av full öppenhet.

Kommissionen för även ett register på hög nivå och följer upp hur åtgärderna genomförs.

I slutet av 2009 identifierades följande risker såsom varande de mest kritiska: i) oförmåga att leverera VIS i tid till följd av tekniska, rättsliga eller avtalsmässiga problem och de eventuella anseendemässiga verkningarna av detta, ii) svårigheter med planeringen av resurserna och finanserna på central respektive nationell nivå på grund av ytterligare förseningar av driftsstarten för VIS, iii) risk för att man inte uppfyller de ursprungliga prestandakraven och iv) de avtalsmässiga konsekvenserna av SIS II för VIS. De tre första riskerna låg på en stabil nivå, under det att den fjärde riskens inverkan minskade i slutet av rapporteringsperioden. Det identifierades mildrande åtgärder för alla risker och kommissionen, medlemsstaterna och huvudleverantören hade ett nära samarbete som syftade till att begränsa riskernas verkningar för projektet.

Trots de mildrande åtgärder som kommissionen vidtagit stod det klart att ursprungligen överenskomna kraven på prestandanivån inte skulle komma att uppfyllas av huvudleverantören. Därför förväntade man sig att problemen med systemlösningstestet skulle finnas kvar under 2010.

3.2.3. Projektförvaltningsgruppen

Projektförvaltningsgruppen sammanträdde två gånger i början av året för att diskutera projektförvaltningen för VIS och risker med olika parter i projektet, huvudleverantören, den leverantör som ansvarar för kvalitetssäkringen och det föregående och det efterföljande ordförandeskapet. Projektförvaltningsgruppen höll ett tredje möte i december där huvudleverantören och kommissionen diskuterade läget när det gäller systemlösningstesterna, begäran om ändring av de korrigerande åtgärderna, den framtida begäran om sänkning av kraven i servicenivåavtalet och ändringen av kontraktet så att dessa även omfattar förberedande åtgärder för driftsförvaltningen.

3.3. Stödgruppen för VIS

Stödgruppen för VIS sammanträdde nio gånger under rapporteringsperioden, dvs. fyra gånger under det tjeckiska ordförandeskapet (första halvåret 2009) och fem gånger under det svenska ordförandeskapet (andra halvåret 2009). De informella högnivåmötena gav möjlighet till öppna diskussioner om alla VIS-relaterade frågor. Dagordningen fastställdes av ordförandeskapet i samarbete med kommissionen och rådets generalsekretariat. De vanligaste frågorna på dagordningen var kommissionens uppdatering om läget när det gäller VIS, den

nya mekanismen för rapportering av nationella framsteg, införandet av VIS vid konsulaten i de första regionerna, möjligheterna av att genomföra en central informationskampanj, riskhantering och de VIS-relaterade kurser som anordnades av Frontex.

I stödgruppen för VIS skapades ett nytt rapporteringsverktyg, i form av ett frågeformulär, för att följa utvecklingen av medlemsstaternas förberedelser på det tekniska området och när det gäller införandet av VIS vid konsulat och gränsövergångsställen. Detta verktyg ersatte de månatliga lägesrapporterna från de nationella projektledarna för VIS och i slutet av rapporteringsperioden delades frågeformuläret upp i två delar, varav den ena avsåg icke-tidsrelaterade frågor och den andra avsåg tidsrelaterade frågor. Frågorna gällde det allmänna tekniska förberedelsearbetet i de nationella systemen, förberedelsearbetet vid konsulaten i den första regionen för att dessa ska kunna tillämpa VIS samt förberedelserna inför gränsövergångsställenas kontroller av de biometriska kännetecknen. Frågeformuläret innehåller även mer specifika frågor om utbildning och andra etappmål. Flera medlemsstater lämnade inga exakta datum för uppnåendet av etappmålen, vilket innebar att kommissionen inte fick någon komplett bild av framstegen i samtliga medlemsstater.

Varje månad upprättar ordförandeskapet och kommissionen en samlad förteckning över risker inför mötet i vilken de rangordnar de tio viktigaste riskerna efter hur stor inverkan de har.

Anordnandet av en central informationskampanj diskuterades vid mötena i stödgruppen för VIS under första halvåret 2009. Diskussionerna sköts emellertid på framtiden på grund av den försenade verksamhetsstarten för VIS och kommissionens lagliga skyldighet att lämna information till de viseringssökande i enlighet med viseringskodexen.

Det fördes intensiva diskussioner om i vilken turordning VIS skulle införas vid konsulaten i de första regionerna. De synpunkter som framkom vid dessa diskussioner togs med i de olika utkasten till det relevanta beslutet som framlades innan SISVIS-kommittén avgav ett positivt yttrande.

4. SLUTSATS

Under rapporteringsperioden (januari–december 2009) antog kommissionen fyra genomförandeåtgärder för VIS, bland annat ett beslut om fastställande av i vilka regioner VIS först ska tas i drift.

Året präglades av ett intensivt testningsarbete som ledde till att det stora flertalet av medlemsstaterna lyckades genomföra sin överensstämmelsetestning, vilket är en förutsättning för att inleda den slutliga testfasen innan VIS tas i drift.

På central nivå gick den tekniska utvecklingen av VIS i april 2009 in i den andra av fyra testfaser, dvs. systemlösningstesterna. I detta skede stötte huvudleverantören på en rad tekniska problem, som rörde både funktionella och icke-funktionella aspekter av systemet.

På nationell nivå rapporterade en medlemsstat om betydande avtalsmässiga problem i samband med utvecklingen av det nationella systemet. Dessa problem gör att medlemsstaten i fråga inte kan ansluta sig till VIS förrän i december 2010.

Vid rådets (rättsliga och inrikes frågor) möte i november 2009 framlades en ny samlad tidsplan som skulle innebära att VIS tas i drift i december 2010. Alla parter som deltar i projektet har bekräftat att de är beredda att samarbeta för att VIS ska kunna tas i drift.

Parallellt därmed har kommissionen regelbundet underrättat Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter om utvecklingen och läget inom VIS-projektet. Denna regelbundna rapportering kommer att fortsätta också framgent.

5. BILAGA: ARBETSGRUPPEN FÖR KAPITALRISKDIREKTIVET

5.1. SISVIS-kommittén

När VIS-grupperingen[16] genomfördes 2009 hölls fem möten i SISVIS-kommittén, under vilka fyra utkast till kommissionsbeslut diskuterades. Utkasten till kommissionens beslut om VIS Mail-specifikationer, de första regionerna där VIS ska utvecklas, specifikationerna för bildupplösning och användning av fingeravtryck för biometrisk identifiering och kontroll i VIS och tekniska genomförandeåtgärder diskuterades och röstades om under dessa möten, alla med ett positivt yttrande. Även fortsättningsvis ansvar kommittén för att fatta eventuella VIS-relaterade beslut enligt kommittéförfarandet under 2010.

5.2. Möten med VIS nationella projektledare

Under rapporteringsperioden anordnade kommissionen elva expertgruppsmöten för de nationella projektledarna i syfte att diskutera VIS-projektets ställning på central nivå, detaljerade tekniska frågor, planeringsfrågor, risker och verksamhet inom det centrala och de nationella projekten.

5.3. Gruppen för förvaltning av ändringar (CMB)

Gruppen för förvaltning av ändringar, en rådgivande arbetsgrupp i SISVIS-kommittén (VIS-grupperingen) möttes bara i januari och mars 2009. Gruppen för förvaltning av ändringar lämnade rekommendationer om konfigurationsledningen för VIS under utvecklingsfasen, som inbegrep tester och diskussioner om de ändringar som begärts.

5.4. Rådgivande testgruppen (TAG)

Rådgivande testgruppen, som är en rådgivande arbetsgrupp inom SISVIS-kommittén (VIS-grupperingen), möttes till följd av de intensiva testerna förhållandevis ofta under rapporteringsperioden eller höll telefonkonferenser. Gruppen har till uppgift att se till att en strukturerad process följs för att åtgärda och lösa testrelaterade problem och ger råd i frågor rörande genomförandet av VIS-testningskampanjer. Den lämnar rekommendationer om testningen av VIS under samtliga testfaser, särskilt när medlemsstaterna deltar direkt.

5.5. VIS Mail-expertgruppen (VIS MEG)

Gruppen möttes varje månad under rapporteringsperioden i syfte att bistå vid genomförandet av VIS kommunikationssystem (VIS Mail).

Under 2009 gjordes stora framsteg i testningen av kommunikationssystemet och medlemsstaternas uppkoppling. Lösningen med en central server för e-postförmedling infördes under denna rapporteringsperiod och deltagarna i VIS MEG instämde i att systemet hade testats i tillräcklig grad och visat sig vara driftsdugligt i enlighet med de grundläggande kraven. Inför det nationella genomförandet förberedde sig alla de 25 deltagande medlemsstaterna att avsluta VIS Mail fas 1 i syfte att gemensamt kunna ta VIS i drift.

---

[16] Inrättad genom artikel 51.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1987/2006 av den 20 december 2006 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II).

Utkastet till kommissionens beslut[17] om VIS Mail-specifikationer lades fram för SISVIS-kommittén (VIS-grupperingen) i januari 2009 och kommittén avgav ett positivt yttrande om beslutet vid detta möte. Kommissionen antog beslutet den 5 maj 2009.

Kommissionens och medlemsstaternas arbete med VIS Mail utförs i samarbete med nätverksleverantören och stöds av den leverantör som ansvarar för stöd och kvalitetssäkring.

[17] Kommissionens beslut av den 5 maj 2009 om antagande av genomförandeåtgärder för den samrådsmekanism och de övriga förfaranden som avses i artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen).